

Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal
telefon száma 124.

Felelős szerkesztő: Dr. Kiss Pál.
FELELŐS SZERKESZTŐ TELEFON-SZÁMA: 63.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Dessewffy-tér 7. szám alatt

Hirdetéseket díjazás szerint közlünk.

Összeroskad Makó népe

a sok adó alatt, ami egyre csak nő. Most is újra emelkedik a városi pótdadónk. Még pedig, amint lapunk más helyén olvasható, - jelentékenyen.

A városi közigazgatásnak, hogy úgy ahogy működni tudjon, pénzre van szüksége. Még pedig olyan fura étvágya van, hogy évről-évre többre. Jövőre meg már, megdöbbenünk még a hallatára is, egyszerűen óriás összegre. Nagy lesz hát a szükség s ez hozza magával, hogy magas lesz a városi pótdadó.

Szó sincs róla, a városi közigazgatás megkapja a pénzét. Nem marad el abból, amennyit csak kér, mind megadjuk neki. Sőt, ha többet követelnének, többet is adnánk.

Mert hát, édes istenem, hiszen még van honnan fizetnünk. Még háromszor eszünk naponta: reggel, délben, este. Még van felöltő ruhánk s van lábunkon cipő. Sőt még ágyainkban párna s dunna is lehet, sőt mi több, gondokkal megrakott szegény fejünket még saját házikónk fedele óvja ettől a sok-sok fránya hideg esőzéstől, meg a még majd jövővő téli zordabb fagyoktól.

Aztán még saját kandallónkba rakhatunk tüzet, melynek melegítő fénye mellett kis családnak körében lerakva napi gondunkat, jól esik néha el-elbeszélgetnünk. Sőt, mi több, néha a lelki és testi élvezetnek is csekélyke morzsáikhoz hozzájuthatunk még, hiszen egy-két fillérünk maradt még ilyen s amolyan szórakozásra is. S ha elfáradva, ágyunkban elpihenünk, még van takarónk is.

Szóval, mért ne fizetnünk még megannyi adót! Akár az államnak, akár városunknak. Hiszen ugye bár, még mennyi mindenünk van! Micsoda öröm is ebben az országban, hogy a ránk jövő újévtől kezdve állami adót is az eddiginél kétszerre s háromszorta nagyobb összegben kell majd fizetnünk. Igaz, hogy eddig is már roskadoztunk a nagy állami adóteher alatt, melynek tetejébe majdnem annyi volt a városi adó is, no de ezután tán még egészségesebb lesz az állapotunk, hogy egyik-másikónk, de úgy száz, meg ezer számra, nem is bírjuk tovább s rakásra

roskadunk. Akkor lesz csak könynyű „közigazgatni“ államot is, meg várost is, ha a nyomorult, lázongó „adóalanyok“ rakásra elhullunk. Hiszen mindjárt kevesebb lesz baj!

No de, hiszen nem is panaszkodunk. Megfizetjük mi az állami s városi adónkat is. Ha szép szóra nem is, ha megpördül portánkon a dob, akkor talán végvergődéssel előkerítjük néhány utolsó fillérünket is és adóba adjuk. Ha meg már erre se leszünk képesek, a dob pergésre elviszik majd párnánkat, dunnánkat, cipőnket, ruhánkat s ágytakarónkat. Ez is fizetség lesz, tehát így is csak fizetünk!

Ujra emelkedik hát a városi pótdadó. Azt mondják, hogy semmire nyulik az égig. Ugy látszik, hogy ez adók emelkedésénél kivétel lesz. Mert az adó az égig fog nyulni, úgy hogy sok „adóalany“ ezen mehet át a menyországba avagy a - pokolba.

Keserű tréfa ez, melynek az igaza nagyon is komoly. Mert úgy gondoljuk, hogy az állam s a város megkapja ugyan a magáét, de a lakoságnak semmije se marad! Belekell pusztulnunk, nem lehet másként, ebbe a rettenetesen emelkedő nagy adózásba.

Csodálatos is ez a közigazgatás. Az állami, meg a városi is. Végsőkéig raknak teherrel bennünket, de senki se törődik azzal, vajjon elbírjuk-e ezt a folyton nehezedező rengeteg terhet.

Furesa lények is azok, akik közigazgatásunkat ekképpen vezetik. „Parancsolom, legyen!“ - egész bölcsességük ebben a parancsukban merül ki, de hogy honnan legyen, idáig már nem ér el bölcs eszük, sőt nem is akarják, hogy valahogy elérjen.

Miniszter s alispán, közigazgatásunknak föld felett lebegő ezek a bölcssei, most is ráparancsoltak Makóváros közönségére, hogy köztérhídat, polgári iskolát építsen, de tüstént. Aztán meg a mungó-országgyűlés, - ez is Lukács miniszter ur parancsolatjára - úgy fel emelte a tisztviselők fizetését, hogy magok a tisztviselők is belesodálkoznak s ránk irt a miniszter, hogy Januártól ezt is fizessük.

Városi tisztviselőink fizetésére Januártól kezdve évenként csekély 68 ezer koronával kell többet be-

fizetnünk a város kasszájába. A vágóhíd hozzávetőlegesen 250-300 ezer koronába kerül s a polgári iskolára is ráfizethetünk könnyen 100 ezer koronát. Summa-summárum ugy hirtelenében épp egy fél millió koronát kell városi pótdadók utján Makóváros közönségének kiizzadnia.

Minderre sem a miniszter, sem az alispán nem tud mást mondani, csak azt a büszke jelszót, hogy - „parancsolom, legyen!“!

Micsoda bölcs is ez a közigazgatás! Hisz így „közigazgatni“ csak az isten tudott, amikor teremtet. Az isten parancsolta volt,

hogy a *semmiből* - legyen: ime a mi közigazgatási uraink is ilyen isteni allúrral - parancsolnak.

Csakhogy az isten jobban végezte a dolgát. Hogyha parancsolt, gondoskodott is, hogy a semmibe mégis tegyen valamit, amiből a - világ lehessen. A mi közigazgatási uraink azonban csak parancsolni tudnak, hogy - minden meg legyen, de amiből legyen, ezt nemcsak hogy nem adják a parancsukkal együtt, hanem még csak nem is kérdezik, sőt nem is gondolnak rá!

kp.

Makóváros jövő évi költségvetése.

A pótdadó 11 százalékkal emelkedik.

- Lapunk tudósítójától. -

Makó, szeptember 24.

Makóváros közönségét általánosan borzongató érzés fogta el e hóban tartott rendes közgyűlése után, midőn arról értesült, hogy a városok feljelentéséről szóló törvény értelmében a tisztviselők fizetéseinek kiegészítésében 68 ezer koronával kell a városnak hozzájárulnia.

Mindenki abban a szomorú reményben élt, hogy az újabb nagy kiadás a már eddig is elviselhetetlen pótdadót fogja óriási módon felfelé emelni. Kellemetnül kell hogy megleljen mindenkét a városi főszámvévő által a jövő évre összeállított költségvetési előirányzat. E szerint a pótdadó nem emelkedik csak 11.66 százalékkal. A főszámvévő ma terjesztette be a polgármesterhez munkálatait, melyet holnap, szerdán délelőtt tárgyal a pénzügyi és gazdasági szakosztály.

A város jövő évi költségvetési előirányzata a következő:

A költségvetés egyes tétel törvényeken, szervezési szabályrendeleten, közgyűlési és tanácsi határozatokon és átlagon alapulnak.

A város pénzügyi helyzete a legszigorubb takarékoságot követelte a költségvetés egybeállításá-

nál, mindazonáltal lehetetlen volt elzárkózni a fejlődő háztartás igényei elől s annyiban azt a város pénzügyi helyzete megengedhetővé tegye.

A költségvetés előirányzat szerint 1913. évre.

a kiadások főösszege 724167 korona 24 fillér.
a bevételek főösszege 435367 korona 65 fillér.
a költségvetési hiány 288799 korona 59 fillér.

A mutatózó hiány fedezésére. 1912. évre megállapított 349870 korona 90 fillér egyenes állami adó után 76.85 százalék 11. tisztán 147802 korona 27 fillér földadó után 6.90 százalék és III. a föld, bányá adó és a pusztai haszonbér lőknek ezen haszonbérletök után fizetett kereseti adója kivételével a többi adónemek: 102068 korona 63 fillér után 9.52 pótdadó kivételése és beszedése engedélyezendő.

1913. évre a fedezet összege 435367 kor. 65 fillér.

1912. évre a fedezet összege 399323 kor. 42 fillér.
s így az 1913. évi fedezett összege 36044 korona, 23 fillérrel kedvezőbb, mint 1912. évben volt.

Ma és mindennap este a Korona-kávéházban
Purcsi Károly teljes zenekara **HANGVERSENYEZ.**

És mégis nekem távoznom kell innen.

— Tudom, barátom, erőlködöm bele nyugodni és ismétlem magamban, hogy jobb így rád, ő rá és saját magamra nézve is.

De egy pillanatra gyöngeség szállott meg, amint látom a napot kialudni s kérdezem magamban: „Hol lesz holnap ebben az órában?” Utóvégre is, ez az élet; több gyötrelomból áll mint örömből.

— Az élet gonosz! modja Jean lesújtva.

Szerelmi vágygyal tölt el bennünket és nem engedi azt kielégíteni; szomjuhozottja velünk a boldogságot és soha nem olthatja el a szomját.

— Jean, barátom! az élet nem jó és nem rossz: olyan, a mielenné tesszük.

Mindig van egy óra, mikor kezünkben tartjuk a boldogságot s ha el hagyjuk szaladni ez az óra nem tér vissza soha többé...

Folyt. köv.

Ház- és földeladás.

Dálon, Batik Menyhért és Kusz József szomszédságában, egy tagban levő három fertály ugarföldem örökáron eladó.

Jóó János Batthyány-utca 2361 sz.

Eladó ház üzlethelyiséggel és gabona magtárral, valamint egy 38 holdas belső tanya, mely konyhakertészetnek és tejgazdaságnak igen alkalmas. Tulajdonos Alber József Temesvár, 710 Erzsébetváros, Király-tér.

Táncitanítási felhívás.

Alulírott van szerencsém az igen tisztelt szülők és gyámok b. tudomására hozni, hogy október 1-én

az új táncanfolyamot

az őszi időnyre a legszigorubb jellem betartása mellett megkezdem.

— Tanítani fogom úgy a régi, mint a legmodernebb táncokat s hogy tanítványaim ezt teljesen elsajátítsák, a tanítást időhöz nem kötöm, addig járhatnak hozzám tanítványaim, míg minden táncot el nem sajátítottak. — Felkérem tehát az igen tisztelt szülőket és gyámokat, hogy gyermekeiket minél előbb beiratni sziveskedjenek. — Iratkozni lehet lakásomon, Gróf Vay-utca 250. sz. a., ahol most is állandóan tanítok.

A n. é. közönség b. pártfogását kérve, maradtam kiváló tisztelettel

Schwartz Miksa,
okl. táncitanító.

Iritz Sámuel özv. cég ITAL ÁRJEGYZÉKE

különleges TELJESENTISZTA szeszmentes pálinkákról:

Valódi kék szilva literenkint	2.— K.
Valódi törköly	2.40 „
„ 5 éves kajszin barack	3.— „
„ 8 „ „ „	4.— „
„ 10 „ „ „	5.— „
„ 5 „ borpálinka	3.— „

Á valódiságért a cég felelősséget vállal.

Kényelmes és olcsó

bér-automobil

vidékre és bármelyik vasuti állomásra.

Glück Samu cégnél

Makón.

Telephon-szám: 88.

Földeladás. Csókáson a néhai Pál Sándor-féle egy és fél fertály egy tagban levő szántóföld, a rajta levő tanya épületekkel együtt

örökáron szabadkézből eladó.

Értekezhetni Torma József városi adótisztel.

Lapunk nyomdájában

egy tanulóleány

fizetéssel felvétetik.

Eladó hordók.

A közelgő szürethez jókarban levő tiszta üres hordók 50 liter-től 700 literig minden nagyságban a Korona-depóban eladó. 773

Legjobb asztali borok

és mindennemű különleges

borok kis és nagy mértékben

Iritz Sámuel özv. cégnél kaphatók.

Tánciskola megnyitás

Tisztelettel értesítem a tánc kedvelő ifjúságot, hogy őszi táncanfolyamot október 20-án megkezdem. Beiratkozni már lehet.

Tisztelettel
Érdeky József
okl. táncitanító.

Eladó föld.

A mokri határban

a község közelében

62 hold jó fekete szántóföld szép tanyaépületekkel eladó, vagy több évre bérbe kiadó.

Értekezhetni lehet

FEISZTHAMEL ANTAL,
tulajdonossal Mokrinban.

Üzlet és ház eladás.

A Sirkert-utca 486. szám alatt levő igen jó **fűszerüzlet**

nagyforgalmu dohány elárúsítással, házzal, együtt, mely egy nagy üzlethelyiség, két szoba, két konyha, egy kamra és egy legjobb karban levő főzde, üvegezett folyosó, különálló fűszár, cementgödörök (törköly számára) szépen befásított nagy kerttel együtt más vállalat miatt örökáron eladó.

Értekezhetni lehet:

Ratkay János, tulajdonossal.

Asszonyok s férfiak,

kik más munkára már képtelenek, a

Makói Független Ujság

árúsításával pénzt kereshetnek. — Jelenkezzenek a kiadóhivatalban. (Kossuthszoborral szemben.) o o o

Föld és ház eladás.

2584. számú új utcai és 2676. számú Vigyó-utcai házam, a rákosi-uttélen levő egy járandóm, a kákás alatt levő egy járandóm, a belső nyomáson, a keskeny-hegynek innenső végénél levő egy járandóm örökáron eladó.

Bökönyi István 2584. sz.

Ház eladás.

A Batthyányi-utcában 3. sz. a. ujonnan épült teljesen szilárd

modern uri lakás, mely áll 3 szoba, fürdő szoba a mai kornak megfelelő modern berendezéssel. A konyha vízvezetékekkel. Továbbá mosókonyha, éléskamra, fűskamra és pincével s szabadkézből eladó. Értekezhetni lehet:

Vig János ácsmesterrel
Hédervary-utca 5. szám alatt.

Lapkihordó-fiúk

felvételnek a kiadóhivatalban.

Nincs többé gyomorfájás!

A szabadalmazott

Kakukfűkeserű

házi szer, alig párszori használat után teljesen megszüntet mindenféle — még régi gyomorbajt is. Erősít, életet. A mámoros állapotot is megszünteti. Kellemes ize miatt, még a nők, sőt a gyermekek is szívesen veszik be. Számátalan hálairatbizonyítja jóságát! Kapható Makón,

Sándor Zsigmond

Szegedi utcai gyógytárában.

Ára: kis üveg 80 fill, nagy üveg 2 korona. Vigyázzunk a védjegyre, mely a kupakon és dugón áll.

Kukoricaszárvágógép kipróbálása

Tisztelettel értesítem a mélyen tisztelt gazdaközönséget, hogy folyó hó 24-én. (azaz kedden délelőtt) Márton Ferenc igácsi utszéli tanyájánál az eredeti Johnston-féle

kukoricaszárvágó gépet

munkába állítom.

Kérem az érdeklődő gazdaközönséget a munka megtekintésére. — Tisztelettel:

Lipták Béla.

Tubarózsa-krém és kenőcs

az arcról kiütést, szeplőt és májfoltot a legbiztosabban elmulaszt. 1 tégely 1 korona. Tubarózsa-hajkenőcs a haj és bajusz növekedését legjobban elősegíti!

1 tégely 1 korona. — Tubarózsa-hőlgypor, 1 korona. — Tubarózsa-rózsaszappan, 50 fillér.

— Hajregenerátor, az őszülő hajnak visszaadja eredeti színét. — Salofor, kéz- és lábizzadást gyorsan megszüntet. 1 üveg 70 fill.

Mindennemű gyógyszerek, bel- és külföldi különlegességekből nagy raktár.

TÓTH Kocchillin szőlőmoly és gyümölcs féregirtó anyag, egyszeri permetezéssel a molyt, petéit, álcáit és pilléit, azonkívül a gyümölcsösben garázdálkodó rovarokat és élősdieket tökéletesen elpusztítja!

Teljesen ÁRTALMATLAN úgy a növényzetre mint az emberi szervezetre! — Egy adag 400 négyszögöl területű szőlő bepermetezésére elegendő.

Kapható Makón és vidékén egyedül:

JENEI SZÉKELY LAJOS gyógyszerész »Szent István«-téri gyógyszerertárában

MAKÓN. (a róm. kath. templom mellett.)

Raktáron nem levő dolgokat meghozatok!

Telefon-szám: 127. Telefon-szám: 127.

Megérkezett!

500 drb. lendamaszt abrosz, ára	3, 6, 8, 10 korona.
200 drb. lendamaszt mlyő, ára	90 fillér.
Férfi ingek, fehér és színes	1:50, 2, 3 korona.
Gallérok darabja	20 fillér.
Arcfátyol métere	20
Himzések métere	15, 20, 30
Női keztük párja	30
Valódi francia selyem batiszt	50, 70, 80
Angol mosó zefírek	70, 80, 90
Remek női ruhaszövetek	60 fillértől 5 koronáig.
Férfi ruhaszövetek	3 koronától 6 koronáig.
500 tucat vászonzebkendő, melynek ára 5 korona volt, tucatja 2:30 korona. — Valamint a még itt felnem sorolt különböző cikkek rendkívüli olcsó árban.	

ALKALMI ÁRUHÁZ Kossuth-szoborral szemben.

Biztos sikert érhet el, aki venni, bérelni, eladni, bérbeadni, bármit ismertté tenni vagy értékesíteni akar **a Makói Független Ujság** hirdetés útján.

— Hírkancsok felvételnek a kiadóhivatalban.

Legujabb!

Ha hegedülni

óhajt megtanulni, rendelje meg a tisztán kidolgozva, remek hangu, domboru hegedűt tokkal, 16 drb. felszereléssel és mesés ajándékkal együtt csak 12 koronáért

Wagner a „Hangszer-Király“

országszerte elismert elsőrendű hangszeráruházában, Budapest, József-körut 15. Fényképes árjegyzék ingyen.

Óvás: Figyeljen jól a pontos címre és házszámra.

SÁNDOR ZSIGMOND

»Isteni gondviselés« gyógyszerertára

MAKÓN, Szegedi-utca.

„Sándor-féle Ibolya-crém.“ Főülmulhatatlan szer az arc és kéz ápolására. Pár napi használat után a bőrt oly meglepően szépé változtatja, hogy ennek hatását mindenki csodálja. Eltávolítja az arcról mindennemű pattanást, bőrtakát, szeplőt, májfoltot és a bőrnek fehér és tiszta színt kölcsönöz. Ára: 1 kor.

„Sándor-féle Ibolya-szappan.“ Teljesen lugmentes, semminemű maró anyagot nem tartalmaz és kitűnő illatu. Az Ibolya-crém hatását tetemesen elősegíti. Ára: 70 fill.

„Sándor-féle Ibolya-pouder.“ A legjobb és legártalmatlanabb ápoló szer. Ára: 1 kor.

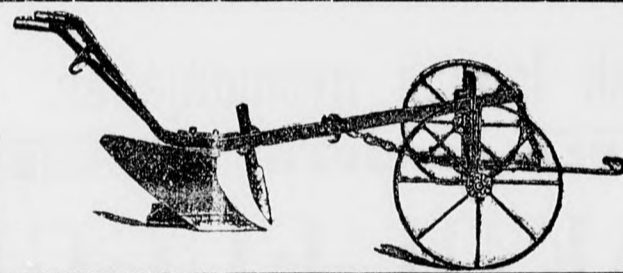
„Sándor-féle Ibolya-mosdó viz.“ Ára: 1 kor.

„Sándor-féle szájviz.“ Meggátolja a fogak lazulását és fogkő képződést, üdítőleg hat a szájizre, eltávolítja az étel és az odvas fogak által okozott szájzsagot. Ára: kis üveg 80 fill., nagyobb üveg 1 kor. 40 fill.

„Sándor-féle hajszesz.“ Kitűnő összetételénél fogva megszünteti a korpaképződést, hajhullást, megóvja a haját mindenféle betegségtől és a hajgyökereket megerősíti. Egy üveg ára 1 kor. 20 fill.

Raktáron tartom az összes gyógy- és pipere különlegességeket, különböző gyógyborokat, az összes kötszereket, betegápolási cikkeket. Francia illatszerek és az összes drogéria cikkek kaphatók.

„Cimexin“ poloskairtó, nagy üveg 2 kor., próba-üveg 60 fill., hozzávaló fecskendő 40 fill.

Telefon-szám: 126.

ÉRTESÍTÉS!

Van szerencsém a t. gazdaközönség b. tudomására hozni, hogy **gazdasági gépraktáramat**

a legujabb gazdasági gépekkel kibővítettem. Az őszi szántáshoz 1 teljes waggonrakomány hirneves Bächer-féle tüköracél kormánynyal ellátott — mindenféle nagyságban — ekét szereztem be, ezen ekék kiválósága abban rejlik, hogy bárminő nedves földben is nem ragadnak és igen csekély vonóerőt igényelnek, bárkinek is próbaszántásra rendelkezésére bocsátom. Továbbá raktáron tartok mindennemű fogas és láncos boronákat, 6-8 és több vasu 428 kultivátorokat, tárcsás boronákat,

szecskavágó, répavágó, kukorica morzsolókat, és elsőrendű Ringeisen-féle tizedes mérlegeket.

Különös figyelmébe ajánlom a t. gazdaközönségnek a világhírű **Melichár-féle Unikum-Drill sorvető Imperátor műtrágya és magvető gépeket,**

melyek miután sorba vetnek és sorba trágyáznak, utolérhetetlen tökéletességüknel fogva ez ideig páratlanul állanak e téren és már is nagy kereslet- **Ujdonság!** Raktáron tartom az eddig még nek örvendenek. nem ismert és kitűnően bevált

Johnston-féle kukoricaszár aratógépet.

Ennek előnyös és könnyű munkaképességét, valamint kezelését raktáramban bemutatom. Végül mindenféle gépek azonnali javítását — a legszolidabb áron elvállalom és jótállás mellett teljesítem. —

LEGUJABB! Léghűtéses (vizhűtés nélküli) MOTOR,

egyszerű, veszély nélküli, bárki által könnyen kezelhető.

A t. gazdaközönség becses pártfogását kérve továbbra is — tisztelettel:

Lipták Béla

mezőgazdasági gépraktára és javító műhelye Makó, Kálvária-utca (az új kórházzal szemben.)

